



VÄSTRA FINLANDS INDUSTRI INVESTERAR MED FLERA MILJARDER – Sover trafiksektorn sin Törnrosasömn?

Västra Finlands industribälte genomgår en historiskt stor investeringsvåg. På området som sträcker sig från Torneälvdalen via Österbotten och Satakunta till Åbo investeras tiotals miljarder euro fram till slutet av decenniet, inom industriell produktion och energi – alltså till hela Finlands tillväxt. Redan nu skapar området en tredjedel av Finlands exportvärde. Framöver finns det möjligheter till betydande tillväxt, förutsatt att rätta åtgärder vidtas.

Handelskamrarna på Västra Finlands industribälte – Lappland, Uleåborg, Österbotten, Södra Österbotten, Satakunta, Raumo och Åbo har tillsammans med Destia genomfört en framtidsöversikt som belyser denna utvecklingstrend. Nu har även volymen av kommande privata investeringar längs hela västkusten kartlagts för första gången.

– Enligt dagens information väntas investeringar på Västra Finlands industribälte uppgå till ca 40 miljarder euro. Av detta utgör vindkraftsinvesteringar cirka 20 miljarder euro. Investeringarna inom vätgasindustrin uppgår till över fem miljarder euro, medan investeringarna inom batteri- och mineralindustrin överstiger tre miljarder euro. Skogs- och metallindustrin investerar också sammanlagt över sex miljarder euro. Projektläget förändras ständigt och ytterligare investeringar förväntas, berättar professor och Destias direktör **Jorma Mäntynen**.

De omfattande investeringarna orsakar under byggtiden mycket transporter, inklusive specialtransporter, och rörligheten för projektarbetskraft ökar trafikmängderna. Starten av ny produktion innebär en permanent ökning av transporter.

– Nu då denna historiska investeringsvåg är i startgroparna har vi med oro noterat att investeringar och de permanenta behov de genererar inte syns på trafikplaneringsborden eller i finansieringen. Framtidens trafik kan inte byggas på föråldrad information – utvecklingen och trafiknätets behov växer inte linjärt. Det finns en stor risk att vi leder oss själva vilse med information baserad på det förflutna. Tidigare trafikvolym, transportvärden och -ton ger ingen vägledning för framtiden, betonar **Paula Erkkilä**, verkställande direktör för Österbottens handelskammare.

– Trafikinfrastrukturen och högkvalitativa transporttjänster måste tas hand om på land, till havs och i luften. För Finland innebär industrins investeringsvåg finansiering för välfärdsstaten, bättre konkurrenskraft, förbättrad självförsörjning och ökad hållbarhet. Därför måste trafikinfra betraktas som en produktionslinje för industrin, påpekar projektledare **Riku Huhta** från Destia.

– Utöver förändrade trafikvolym måste vi nu också i tillräckligt omfattning beakta den förändrade geopolitiska situationen och aspekten av försörjningstrygghet. Västra Finland blir en alltmer central länk mellan västmaknaderna och övriga Finland. I den nya situationen styrs transporter från Östra Finland alltmer till hamnar i väst och söder, och mängden import- och exporttransporter via västhamnarna ökar även av denna anledning, kompletterar Erkkilä.

Utredningen framhäver att prognosmodeller för trafiken bör ta hänsyn till industrins investeringar på ett bättre sätt. För att kartlägga trafikinfrastrukturbehoven bör en arbetsgrupp för grön industri inrättas. Dessutom behövs det i den 12-åriga trafiksystemplanen ett perspektiv som stöder industriinvesteringar.



För att locka investeringar krävs det att flaskhalsar nedmonteras i förväg och att förutsättningar skapas för investeringar. Ett hållbart, effektivt och säkert trafiksystem är en nyckel för att locka investeringar och skapa en kvalitativ verksamhetsmiljö. Vad gäller västförbindelserna innebär detta särskilt:

- Tvärgående riks- och stamvägar samt deras hamnförbindelser
- Tvärgående järnvägsförbindelser från Uleåborg, Karleby, Vasa, Björneborg, Raumo och Åbo till huvudspåret och säkerställande av huvudspårets kapacitet
- Utnyttjande av digital luftfart – direkta elektriska eller hybridflygförbindelser från centrala flygplatser till Sverige och knutpunkter i Centrala Europa
- Förstärkning av alternativa transportrutter: riksväg 8 och inlandskorridor, järnvägsnät, hamnarnas lämplighet för olika transportbehov, osv.

Det i höst 2022 presenterade näringslivets vision för transportleder, "[Väylävisio](#)" ger utmärkta möjligheter för utveckling av alla trafikleder. Möjligheter är till exempel:

- Elektriska och vätgas- samt biobaserade tunga fordon bör tas i bruk så snabbt som möjligt
- En betydande utvecklingsprång för järnvägstrafiken bör genomföras med hjälp av digitala spår och nya servicekoncept
- Vägfinansieringen bör inriktas på att stödja industriinvesteringar

Näringslivet presenterade framtidsöversikten tisdagen den 6 juni 2023. I översikten beskrivs effekterna av kommande investeringar på trafiknätverket och det föreslås åtgärder för att framtida utveckling av trafiksystemet ska grundas ännu starkare på framtidsinformation. Samtidigt utgör det en öppning för utvärdering av investeringarnas påverkan på transportsystemet.

Mera information:

Vd Paula Erkkilä, Österbottens handelskammare, paula.erkkila@chamber.fi, 044 781 0704

Professor, direktör Jorma Mäntynen, Destia, jorma.mantynen@destia.fi, 040 620 4583

Projektchef Riku Huhta, Destia, riku.huhta@destia.fi, 040 761 0243